

Aloyzas VIDUGIRIS
Lietuvių kalbos institutas, Vilnius

LAZŪNŲ KRAŠTO VIETOVARDŽIAI

Vietų vardai yra nuolatiniai žmogaus gyvenimo palydovai. Juos sukuria žmonės. Todėl išlikę vietovardžiai yra vietos gyventojų kultūros, jų etninės priklausomybės atspindys ir liudytojas. Vietovardžiai gali nemaža papasakoti apie krašto praeitį ir čia vykusius etnolingvistinius procesus. Pietryčių Lietuvos gyventojai nuo seno susidūrė su rytų slavais ir, kontaktuodami su jais, pradėjo perimti jų kalbą. Lietuvio lūpose gražiausiai skambantys vietovardžiai slaviškai kalbančiųjų dažnai esti neatpažįstamai pakeičiami. Antra vertus, lietuviškai kalbantieji, vartodami slaviškus vietų vardus, juos irgi adaptuoja ir taiko prie savo kalbos sistemos. Žemiau pateikiami Lazūnų krašto vietovardžiai yra gyvas tokio kalbų sąveikavimo pavyzdys ir kartu turbūt vienas paskutiniųjų paminklų kadaise prie Beržuonės ir Nėmuno santakos buvusiai didelei ir dabar amžiams nutilusiai lietuvių pasaulio daliai.

Lazūnų apylinkė, ilgą laiką priklausiusi Vilniaus vaivadijos (o vėliau – gubernijos) Ašmenės apskrčiai, lenkų okupacijos metais – Naugardūko vaivadijos Valažino apskrčiai, dabar įeina į Baltarusijos (Gudijos) respublikos Gařdino srities Vijės rajoną. Seniau Vijà buvo Lydės apskrities valsčiaus centras, kur nuo seno vyko garsūs turgūs. Dabartinį Vijės rajoną sudaro Bókšto, Eigirdų, Geranáinių, Jūrótiškių, Lazūnų, Leliūkų, Ležnénu, Lipniškių, Máрино (g. *Móryna*, r. *Morino*), Subátninkų, Trobų ir Vijės apylinkės. Patį vardą *Vijà* išlaikė tik senieji Dievėniškių ir kai kurių gretimų apylinkių lietuviškai kalbėję gyventojai. Lazūniškiai vartoja slaviško varianto *Ivje* sulietuvintas formas: *Iujà*, *Jiujà* ar *Jūjà*.

XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje lietuvių kalba apie Lazūnus plačiau ar siauriau dar buvo vartojama šiuose kaimuose: Ažùbelavių, Bāčkininkų, Bebrėnų, Bežėmnių, Daniūnų, Dauronių, Dervagių, Gudenionių, Jančiūnų, Joskūnų, Kupronių, Mačiūlinių, Pāsalių I, II, III, Salinių, Šeškų, Úosiagirių, Uosiagirėlių, Valdikų, Vinkšnėnų, Zomāšių I, II, Zūbonių, Žydžiūnų ir kt. XX a. pradžios lietuvių spaudoje dar nuolat buvo minimi Dūdų, Geranáinių, Subátninkų, Surviliškių, rečiau Bókšto, Trobų, Vijės lietuvių kalbos nepradėję žmonės. Manoma, kad vien apie Lazūnus lietuviškai kalbėti mokančių žmonių buvo apie 6000, nors pagal 1890 m. A. Platerio surinktus ir anonimo apdorotus duomenis tokių buvo užrašyta 3559 asmenys (Anonim 1898: 60). Iš XIX a. pradžioje per parapijų kunigus sukauptų duomenų (Vedomosti 1827) šio krašto žinovų M. Balińskio ir T. Lipińskio aprašymo (Baliński, Lipiński 1846: 251) matyti, kad iki XIX a. vidurio lietuvių kalba dar vyravo bemaž ištisai nuo Vilniaus iki Ašmenos

upės – dabartinių Gervėčių rytuose ir iki Bokšto ir Lazūnų apylinkių pietryčiuose. Vėliau prasidėjo spartus lietuvių kalbos nykimas.

Norą šviestis ir viltį prisiglausti prie lietuvių tautos kamieno lazūniškiams sužadino Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas. Šviesius prisiminimus paliko vyskupo J. Matulaičio apaštalinė veikla ir jo vizitacijos Lazūnuose. Jo rūpesčiu į Lazūnus buvo paskirtas veiklus kunigas lietuvis Karolis Gumbaragis (1885–1957). Asmeniškai J. Matulaičio paskatintas į Vilniaus lietuvių (būsimą Vytauto Didžiojo) gimnaziją mokytis atvyko pirmasis lazūniškis Juozas Maceika (1906–1991), vienas didžiausių savo kraštiečių rėmėjų ir Pietryčių Lietuvos kultūros darbuotojų.

Pats gražiausias kultūrinio gyvenimo tarpsnis lazūniškiams buvo K. Gumbaragio kunigavimo Lazūnuose penkmetis (1920–1925). Įvairiuose kaimuose kunigas nuolat rengė vakarus ir gegužines. Ypač dažnas svečias jis būdavo miškų apsuptame Pasalių kaime. Dažną šeštadienio ar sekmadienio popietę pasikinęs arklį atvažiuodavęs su savo zakristijonu muzikantu. Jaunimo susirinkdavo iš gretimų Joskunų, Jančiūnų, Dauronių, Uosiagirių, Valdikų, Gudenionių ir kitų kaimų. Prasidėjusios dainos ir žaidimai ilgai tęsdavosi ir kunigui išvykus. Kun. K. Gumbaragis skatino jaunimą šviestis, mokytis, jo dėka Lazūnuose buvo atsiradusi pirmoji lietuviška mokykla. Deja, mokykla okupacinės lenkų valdžios greitai buvo uždaryta, o kunigas dėl savo lietuviškos švietėjiškos veiklos pateko į valdžios nemalonę ir buvo priverstas išsikelti.

Vėliau kultūrinio gyvenimu rūpinosi iš Lazūnų apylinkių kilę moksleiviai ir studentai. J. Maceikos rūpesčiu buvo įsteigtos skaityklos Bebrėnų ir Lazūnų kaimuose. Tačiau turbūt nė vienai apylinkei taip nesisekė, kaip Lazūnams. Vos tik pradėjusios veikti lietuvių švietimo ir lavinimo įstaigos tuojau buvo likviduojamos. Nepaprastu nežmoniškumu pasižymėjo okupantų biurokratai, sėdėję Bokšto valsčiuje, Valažino apskrityje ir Naugarduko vaivadijoje. Ne kartą žmonės pasibaisėdami pasakojo apie du lenkų valdininkų beširdiškumo atvejus: lietuvių mokyklai suteikęs patalpas vargingas Pasalio gyventojas J. Varanelis beveik metus laiko kiekvieną dieną buvo verčiamas pėsčias vykti registruotis (melduotis) į Bokšto valsčių, esantį už 18–20 km.; Lazūnų kaimo valstietis K. Barauskas, norėdamas gauti lietuvių tautybės pažymėjimą sūnui, kad šis galėtų mokytis Vilniaus lietuvių gimnazijoje, daugybę kartų tuščiai vaikščiojęs pas Lūgamėnų valsčiaus viršaitį, Valažino apskrities viršininką (apie 40 km.) ir Naugarduko vaivadą (40 km.), pėsčias nuėjo į Varšuvą pas Švietimo ministrą (400 km.) ir vistiek nieko negavo.

Lazūniškių lietuvių vaikai prievarta buvo nuvaryti į lenkiškas mokyklas. Iš Lazūnų bažnyčios lietuvių kalba buvo visai pašalinta ir niekada nebebuvo įleista. Tai galutinai pakirto lietuvių kalbos šaknis. Daugelis sugudėjo per vieną kartą. 1908 m. Salinių kaime gimęs B. Maknickas pasakojo, kad iki 16 metų visai nemokėjęs niekaip kitaip, kaip lietuviškai, ir turėjęs didžiulio vargo, kol pramokęs gudiškai ir lenkiškai, o jo vaikai – jau tikri gudai, tik pagal religiją save laiko

lenkais. Iš Bebrėnų kaimo kilę Žaldokai (J. Žaldokas ir A. Žaldokienė, gim. 1902 m.), visą gyvenimą kalbėję tik lietuviškai, gudiškai gerai kalbėti jau negalėję išmokti. 1993 m. buvo likusi tik viena pasališkė Filomena Varanelytė-Avižičienė, gim. 1925 m., gerai mokanti tradicinę savo krašto tarmę.

Nors Lazūnų šnekta sunyko, tačiau jos žemė Lietuvai išaugino būrį pasižymėjusių žmonių: iš Lazūnų kaimo kilusį Juozą Maceiką, iš Gudenionių – inžinierių, agronomą, kraštotyrininką Praną Semoką (1909–1986), iš Dauronių (Dauronių) – literatą, žurnalistą, žodynininką Joną Petrauską (1915), iš Uosiagirių – gydytoją Vladą Kemeišaitę-Gurevičienę ir daug kitų. Daugeliui savo kraštiečių išsimokslinti, įsigyti specialybę ir prisiglausti padėjo Juozas ir Salomėja Maceikai.

Lazūnų lietuvių šnekta priklauso rytų aukštaičių vilniškių patarmei ir yra pati piečiausia jos dalis. Lazūnų šnektą tyrė E. Volteris (Wolter 1899: 173–187), J. Jablonskis (JJ 1906; 1933: 125–132). Nemažą pluoštą lietuviškos tautosakos 1923 m. užrašė J. Šlapelis (Šlapelis 1927: 462–464). Apie 1929 m. Lazūnuose lankėsi lenkų kalbininkas W. Porzeziński, tačiau apie jo rinktos medžiagos likimą kol kas nieko nežinoma. 1930 m. Lazūnų apylinkės tarminių tekstų užrašė ir paskelbė estas P. Arumaa (Arumaa 1930: 31–40). Šią tarmę 1930 m. su savo asistentu norvegų baltistu Chr. Stangu, o 1938 m. vienas tyrė J. Gerulis. Jiems talkino J. Maceika ir P. Semokas. Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių skyriuje yra likęs ir K. Būgos užrašytas Lazūnų šnektos tekstelis (KBg 1906), bet ar pats mokslininkas kada nors lankėsi Lazūnuose, nežinoma. Pokario metais Lazūnų šnektą tyrė ir paskelbė darbų J. Senkus (Senkus 1958: 183–194; 1959: 215–230), E. Grinaveckienė (Grinaveckienė 1960: 191–205), maskvietė T. Sudnik (Sudnik 1972: 15–115). 1985 m. išėjo šio straipsnio autoriaus ir J. Petrausko sudarytas „Lazūnų tarmės žodynas“ (LzŽ) ir kt.

Čia skelbiami Lazūnų krašto vietovardžiai surinkti įvairių žmonių. Savo gimtojo Lazūnų kaimo vietų vardus surinko ir aprašė J. Maceika monografijoje „Lazūnai“ (Maceika 1998). Nemažą vietovardžių pluoštą užrašė žodžių rinkėjas ir „Lazūnų tarmės žodyno“ bendraautoris J. Petrauskas. Lazūnų krašto vardyną kruopščiai tyrė P. Semokas. Jis ne tik plačiai apvaikščiojo Lazūnų apylinkę, rinkdamas žmonių vardus, pavardes, pravardes ir vietovardžius, bet ir gero kai rausėsi po archyvus. Jo plunksnai priklauso straipsniai apie lazūniškių vardus (Semokas 1984: 62–72) ir pavardes bei pravardes (Semokas 1989: 108–121). Be to, apie Lazūnų kraštą P. Semokas paliko tris nemažas rankraštines studijas, kurios saugomos Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos Rankraščių skyriuje. Didelis privalumas yra tai, kad daugelį vietovardžių jis užrašė dviem ar trim kalbom, t. y. lietuviškai, gudiškai ir dažnai lenkiškai. Šiek tiek vietovardžių užrašė tarmės tyrėjai E. Volteris, J. Jablonskis, J. Senkus, E. Grinaveckienė, A. Balasaitis, T. Sudnik ir kt.

Šio straipsnio autorius, rinkdamas vietovardžius, 1957 m. dviračiu apvažiavo daugelį Lazūnų apylinkės kaimų. Daug Lazūnų apylinkės vietovardžių bu-

vo surinkta per 1976 ir 1988 m. ekspedicijas ir kitas ilgesnes ar trumpesnes išvykas.

Žemiau pateikiamas Lazūnų krašto žmonių vartojamų vietovardžių abėcėlinis sąrašas. Atsisakyta bet kokio jų skirstymo ir nagrinėjimo. Daugelis jų savo darybos pobūdžiu nesiskiria nuo visų kitų lietuvių kalbos ploto vietų vardų. Galima atkreipti dėmesį tik į lazūniškiams būdingus „įvardžiuotinius“ vietovardžius, sudarytus slavų kalbų pavyzdžiu iš pavardės ar pravardės kilmininko ir įvardinių galūnių *-(j)is, -ji*, pvz.: *Breivóji* (t. y. *Breivōs*) pv., *Būikoji* (t. y. *Būikos*) pv., *Būikojis* arba *Būikosis kálnas*, *Skrūdžioji* (Bebrėnų k. dalis, kur gyveno Skrudžiais pravardžiuojami bebrėniškiai), *Mūsios* (t. y. *mūsų*) *Zbīščios* pv.

Dėl savo gimtosios kalbos primiršimo ir slavų kalbų įtakos yra atsiradusių dubletų, slaviškų vertalų. Tai ypač būdinga mikrotoponimijai. Autentiškas vietovardžių formas geriausiai buvo išlaikę visą laiką lietuviškai kalbėję senieji asmenys. Net ir slaviškai kalbėdami, jie išlaikė lietuvišką šaknį, o dažnai ir visą formą, pvz.: *Ažudaržis*, *Dvarnėlis*, *Pirmėji*, *Platėji*, *Varyklà* arba *Liūnas* – sl. *Liún*, *Laukėliai* – sl. *Laukéli*, *Trakėliai* – sl. *Trakéli*. Ten, kur dvikalbystė tęsėsi ilgą laiką ir lietuvių kalba jau baigiama užmiršti, įsigali įvairūs vertalai, pvz.: *Ažukluonis* – sl. *Zahuménica*, *Ažudaržis* – sl. *Zaharódnica*, *Ilgėji* – g. *Dóugije*, *Platėji* – g. *Širókija*, *Vidutinė* – sl. *Serédniaja*, *Vyanas* (išgana, varykla) – sl. *Výhan* ir pan.

Kai kurie vietovardžių linksniai kartais esti skirtingų kamienų, pvz.: nom. pl. *Dauroniaĩ*, *Dervagiaĩ*, *Geranáiniai*, *Zūboniaĩ*, bet acc. pl. *Daurónis*, *Petrónis*, *Zūbónis*, ines. pl. *Dauronysà*, *Dervagysà*, *Geranáinysa*, *Zūbkonysà*.

Į gyvenamųjų vietų vardų sąrašą, be Lazūnų apylinkės kaimų, įtraukta ir tolimesnių kaimų, miestelių, miestų vardų bei keletas kitų šalių ir jų sostinių vardų. Visi sąrašė paminėti vietovardžiai yra artimai susiję su pačių lazūniškių ar jiems artimų žmonių gyvenimu. Tai jų gyvenimo ir pasaulio dalis.

Sąrašė abėcėlės tvarka pateikiamas vietovardis, po to skliausteliuose – jo kirčiuotė ir slaviškas, daugiausia gudiškas, atitikmuo, o po brūkšnelio – duomenys apie vietovardžiu įvardijamą objektą bei pastarojo lokalizaciją. Dalies kaimų lokalizacija gali būti ne visai tiksli, nes ją nustatant ne visada turėta kuo pasiremti.

1. Gyvenamųjų vietų vardai

Alenāvas (2) || **Alienāvas** (2) (g. *Galénava*, r. *Galenovo*) – Vijos apyl. k., buv. dv.

Alšėnai – žr. *Galšià*

Ančėrai (2) (g. *Gančary*, r. *Gončary*) – Vijos apyl. k.

Astrucaĩ (3^b) (g. *Astraucý*, r. *Ostraviči*) – Vijos raj. k.

Ašmenà (3^b) (g. *Ašmiány*, r. *Ošmiany*) – Gardino srities miestas, raj. centras

Ažūbelaviai (1) || rt. **Ažūbelavės** (1) || **Ažūbelaliai** (1) *J. Jabl.* (g. *Zabélaucy*, r. *Zabeloviči*) – Lazūnų apyl. k.

- Báčkininkai** (t. *Báčkinykai*) (1) (g. *Báčėšniki*, r. *Bočėšniki*) – Lazūnų apyl. k.
- Báčkuriai** (3^b) – taip Bačkininkų kaimą pravardžiavo Vinkšnėnų k. gyven-
tojai
- Bagdenāvas** (2) (g. *Bagdenóva*, r. *Bogdanovo*) – Vyšniavo apyl. k., buv. dv.
- Bairėšai** (2) || **Bairėšiai** (3) (g. *Bairašý*) – Dūdų apyl. k.
- Bajōrai** (2) – Lazūnų k. rytinė dalis, kur gyveno pasiturintys ūkininkai
- Bakūnavas** (1) || **Bakūnāvas** (2) (g. *Bakúnava*, r. *Bakunovo*) – Bokšto apyl.
k., buv. dv.
- Báltgiriai** (1) || **Baltgiriai** (3^a) (g. *Bóutkiry*, le. *Bolkiry*) – Lazūnų apyl. k.
- Barānauciai** (1) (g. *Baránaucy*, r. *Baranoviči*) – 1. Gardino srities miestas, raj.
centras. 2. Trobų apyl. k.
- Bāravas** (1) || **Barāvas** (2) || **Bōravas** (1) (g. *Bórava*, r. *Borovo*) – Vijos raj. k.,
buv. dv.
- Barīsovas** (1) || **Barīsavas** (1) || **Barisāvas** (2) (g. *Barīsava*, r. *Borisovo*) –
Bokšto apyl. k., buv. dv.
- Barsūkai** (2) (g. *Barsukí*, r. *Borsuki*) – Dūdų apyl. k.
- Barūtiškės** (1) (g. *Barúciški*, r. *Borutiški*) – Trobų apyl. k.
- Basiōrai** (2) (g. *Basiarý*) – Lazūnų k. dalis, kur gyveno nuskurdę valstiečiai
- Bebrėnai** (1) || rt. **Bebrėniai** (1) (g. *Bóbraucy*, r. *Bobroviči*) – Lazūnų apyl. k.
- Belarūsija** (1) || **Belarūsis** (2) – Baltarusija, Gudija
- Beržuonà** (3) || **Beržà** (3) || **Záberezės** (1) (g. *Záberaz*, *Záberez*, r. *Zaberez*) –
Bokšto apyl. k.
- Bežėmniai** (2) || **Bežėmniai** (1) (t. *Bežámniai*) < *Bežėminiai* || **Bežamčiai** (2)
(g. *Biažėmcy*, r. *Bežamcy*) – Lazūnų apyl. k.
- Bilmanai** (3^a) || **Bilmónai** (1) (g., r. *Bilmóny*) – Lazūnų apyl. k.
- Bobinkai** (1) (g. *Babínki*, r. *Bobinki*) – Vijos apyl. k.
- Bókštas** (1) || rt. **Bókštai** (1) (g., r. *Bákšty*) – Vijos raj. mstl.
- Brādiškė** (1) || **Brādiščiai** (1) || **Brėdiščiai** (1) (g. *Bradzišča*, r. *Brodzišče*) –
Bokšto apyl. k.
- Breivai** (3) – Pasalių k. dalis, vadinama pagal gyventojų pravardę
- Brūdninkai** (t. *Brūdnykai*) (1) || **Brudniai** (4) (g. *Brúdniki*) – pravardinis Jos-
kūnų kaimo vardas
- Bukōtos** (2) – Lazūnų k. dalis pagal pravardę *Bukotà*
- Bulbienōliai** (2) – taip Gudenionių k. pravardžiavęs Bebrėnų k. jaunimas
- Cecernỹkai** – žr. *Teternĩkai*
- Cīmanoniai** (1) || **Cīmanoniai** (3) (g. *Címanoucy*, r. *Cīmanoviči*) – Lazūnų
apyl. k.
- Čėpūnė** (1) || **Čėpūnia** (1) || **Čėpūnė** (1) (g., r. *Čápun'*) – Dūdų apyl. k.
- Čėpunka** (1) (g., r. *Čápunka*) – Dūdų apyl. k.
- Čerkėšai** (2) (g. *Čarkėsy*, r. *Čerkesy*) – Jūrotiškių apyl. k.
- Černėliai** (2) (g., r. *Čarnėli*) – Jūrotiškių apyl. k.
- Černėnai** (1) (g. *Čėrniouscy*, r. *Černeviči*) – Dūdų apyl. k.

Černyčią (2) || **Černicà** (2) (g. *Čarníca*, r. *Černica*) – Jūrotiškių apyl. k.
Dailidės (2) (g., r. *Dailidy*) – Vijos apyl. k.
Dainavà (3^b) (g. *Dainóva*, r. *Doinovo*) – Trobų apyl. k.
Daniūnai (1) (g. *Dóneucy*, r. *Doneviči*) – Lazūnų apyl. k.
Dárgiškės (1) (g., r. *Dórgiški*) – Trobų apyl. k.
Daugirdiškės (2) (g. *Daugirdžiški*, le. *Dovgerdiški*, r. *Dovgirdiški*) – Trobų apyl. k.
Dauroniai (3) || rt. **Daunoriai** (3) (g., r. *Dounáry*) – Lazūnų apyl. k.
Dėravagiai – žr. *Dervagiai*
Derevnóji (g. *Dzeraunaja*, r. *Derevnoje*) – Minsko srities Stolbcų raj. mstl.
Dervagiai (3^a) || **Dievergiai** (3^a) || **Dėravagiai** (3^{ab}) || **Dirvagiai** (3^b) *J. Jabl.* || **Gervagiai** (3^b) (g. *Dzévergi*, rus. *Devergi*) (plg. posakį *Dervagys aйна ver-gauc'*) – Lazūnų apyl. k.
Diámantas (1) (g. *Dziámanty*, r. *Diamonty*) – Vijos raj. k.
Dievėniškės (1) || **Dievėniškė** (1) (g. *Dzeveniški*, r. *Deveniški*) – Šalčininkų raj. mstl.
Dievergiai – žr. *Dervagiai*
Dirvagiai – žr. *Dervagiai*
Dragūnai (1) (g., r. *Dragúny*) – Vijos raj. k.
Dūdós (4) || **Dūdà** (4) (g., r. *Dúdy*) – Vijos raj. bažnytkaimis
Dunójus (2) (g., r. *Dunáj*) – Jūrotiškių apyl. k.
Durnieji Zomășiai – žr. *Zomășiai*
Eigirdos (3^b) || **Eigirdai** (3^b) (g., r. *Égirdy*, le. *Jegirdy*) – Trobų apyl. k., apyl. centras
Fráncija (1) – Prancūzija
Galińščina (1) (g., r. *Galíńščina*) – Vijos raj. k., buv. dv.
Galšiai (4) || **Alšėnai** (1) (g. *Gal'sány*, r. *Gol'sany*) – Ašmenos raj. mstl.
Galūnėnai (1) || **Galumėnai** (1) (g. *Galúnaucy*, r. *Galunoviči*) – Dūdų apyl. k.
Gečiškės (2) (g., r. *Geciški*) – Lazūnų apyl. vk.
Genčiūnai – žr. *Ginčiūnai*
Geranainiai (1) || rt. **Geranāniai** (2) (g. *Geranióni*, *Geranióncy*) – Vijos raj. mstl.
Germānija (1) – Vokietija
Gervagiai – žr. *Dervagiai*
Gibūčiai (2) (g. *Gibúcy*, le. *Gebúci*) – Vijos raj. k.
Ginčiūnai (1) || **Genčiūnai** (1) (g. *Ginciūny*, le. *Gentiuny*, r. *Gintiuny*) – Vijos raj. k.
Girdiškės (1) (g. *Girdžiški*, le. *Gerdiški*, r. *Girdiški*) – Subatninkų apyl. k.
Girduškės (1) (g., r. *Girdúški*) – Lazūnų apyl. k.
Grābaucai – žr. *Rōbovas*
Gradnià (4) || **Grodnià** (4) (g. *Gródna*, r. *Grodno*) – Gardinas, srities centras
Graūžiškės (1) || **Gráužiškės** (1) (g. *Graužiški*) – Ašmenos raj. mstl.

Gudėliai (2) || **Rusokai** (2) (g., r. *Rusáčki, Rusakí*) – Lazūnų apyl. k., buv. dv.

Gudeničiai (3) (g., r. *Gudeniáta*) – Lazūnų apyl. k.

Gudija (1) || **Gudijà** (2) – Baltarusija

Gudiškės (2) (g., r. *Gudziški*) – Bokšto apyl. k.

Guragaliai (3^{4b}) – Lazūnų k. dalis

Ilgóji – Bebrėnų k. dalis

Itrėnai (1) – Vijos raj. k.

Ivenčius (t. *Iviñčius*) (2) (g., r. *Ívenec*) – Minsko srities miestas, raj. centras

Ivjà – žr. *Jūjà*

Jančiūnai (1) || **Jančiai** (4) (g. *Jánceucy*, r. *Janceviči*) – Lazūnų apyl. k.

Jaremkà (2) || **Jaremkos** (2) (g., r. *Jarémki*) – Vijos raj. k.

Jašiūnai (1) – Šalčininkų raj. mstl.

Jivjà – žr. *Jūjà*

Jógodnė (1) (g., r. *Jágadnia*) – Vijos raj. k.

Joskūnai (1) (g. *Jáskeucy*, r. *Jáskeviči*) – Lazūnų apyl. k.

Jotautėnai (1) || **Jotautai** (3^a) (g. *Játaucy*, r. *Jatautoviči*) – Vijos apyl. k.

Jūjà (4) || **Jivjà** (4) || **Ivjà** (t. *Iujà*) (4) (g. *Ívja*, r. *Ivje*) – Vija, Gardino srities miestas, raj. centras

Jūrėtiškės (1) || **Jūrėtiškė** (1) (g., r. *Juráciški*) – Vijos raj. mstl.

Juzapāvas (2) (g. *Juzefóva*, r. *Juzefovo*) – Lazūnų apyl. k., buv. dv.

Kalesniūnai (t. *Kalesnykai*) (2) – Šalčininkų raj. mstl.

Kalivārija (1) – Vilniaus miesto dalis

Kalniniai (2) – Bebrėnų k. dalis

Kalvėliškės – žr. *Kaulėliškės*

Karašėnai (1) (g., r. *Karašeniáta*, le. *Krošenienta*) – Dūdų apyl. k.

Karpėnai (1) (g. *Kárpaucy*, r. *Karpoviči*) – Lazūnų apyl. k.

Kasčiai (4) (g., r. *Kósci*) – Jūrotiškių apyl. k.

Kastusėliai (2) – Pasalių k. vakarinis galas

Katinai (3^b) (g. *Katkí*, r. *Kotki*) – Jūrotiškių apyl. k.

Kaulėliškės (1) || **Kalvėliškės** (1) (g. *Kanvėliški*, r. *Konveliški*) – Varenavo raj. mstl.

Kaūnas (4) || **Kaūnus** (2) – Lietuvos miestas

Kazėnai (1) (g. *Kózeucy*, r. *Kozeviči*) – Dūdų apyl. k.

Kazināvas || **Kazinōvas** – žr. *Kōzinavas*

Kiaurai (4) (g. *Kéury*, le. *Kievry*, r. *Kevry*) – Bokšto apyl. k.

Kirvėliai (2) (g., r. *Kirvéli*) – Lazūnų apyl. k.

Klevyčiai (2) (g., r. *Klevíca*) – Ašmenos raj. bažnytkaimis

Kōzinavas (1) || **Kazināvas** (2) || **Kazinōvas** (2) (g. *Kózinava*, r. *Kozinovo*) – Bokšto apyl. k.

Kraičninkai (t. *Kraičnykai*) (1) (g., r. *Kráičniki*) – Vijos raj. k.

Krėvas (2) || **Krėva** (1) (g. *Kréva*, r. *Krevo*) – Smurgainių raj. mstl.

Krýčninkai (t. *Krýčnykai*) (1) (g., r. *Kričniki*) – Jūrotiškių apyl. k.
Kriliškės (1) (g., r. *Kriliški*) – Jūrotiškių apyl. k.
Kryžaukos (1) (g. *Kryžouki*, r. *Kryžovki*) – Jūrotiškių apyl. k.
Krupliai (4) (g., r. *Krupli*) – Lazūnų apyl. k.
Kubonė (2) – Kubanė
Kūkšinas (1) (g., r. *Kúkšin*) – Bokšto apyl. k.
Kuproniai (3^b) (g. *Kúpraucy*, r. *Kuproviči*) – Lazūnų apyl. k.
Kvederėkai (2) (g., r. *Chvedaraki*) – Vijos raj. k.
Láibiškės (1) (g., r. *Lóibiški*) – Jūrotiškių apyl. k.
Lapučiai (2) (g., r. *Lapuci*, le. *Lapuce*) – Bokšto apyl. k.
Latvā (2) – Latvija
Lazūnai (1) (g., r. *Lazdúny*) – 1. Vijos raj. mstl., apyl. ir parapijos centras.
 2. Lazūnų apyl. k.
Leliūkai (2) (g., r. *Leliuki*) – Dūdų apyl. k.
Ležnėnai (1) (g. *Lézneucy*, r. *Ležneviči*) – Dūdų apyl. k.
Lietuvā (3^a) (g., r. *Litvá*) – taip vadinama Lazūnų apylinkė (lietuviai)
Lipniškės (1) || **Lipniškė** (1) (g., r. *Lipniški*) – Vijos raj. mstl.
Litvā (4) – taip vadinamas Pasalių k. (lietuviai)
Liubčius (2) (g., r. *Liúbča*) – Naugarduko raj. mstl.
Liūnas (1) (g., r. *Liún*) – Lazūnų apyl. vk.
Lūgamėnai (1) || **Lūgomėnai** (1) || **Lūgavėnai** (1) (g. *Lúgamaucy*, r. *Lugomoviči*) – Dūdų apyl. k., buv. dv.
Lukāšinas (1) || **Lūkašinas** (1) (g., r. *Lukóšin*) – Bokšto apyl. k.
Mačiūliniai (t. *Maciūliniai*) (1) – Lazūnų apyl. buv. k.
Maladėčina (1) (g. *Maladėčna*, r. *Molodečno*) – Minsko srities miestas, raj. centras
Mārinas (1) (g. *Móryna*, r. *Morino*) – Vijos raj. mstl.
Mataušai (2) – Pasalių k. rytinis galas
Matikauščina (1) (g., r. *Matýkauščina*) – Lazūnų apyl. buv. vk.
Mėgūnai (1) (g. *Miágeucy*, r. *Miageviči*) – Lazūnų apyl. k.
Mīras (2) (g., r. *Mír*) – Koreličių raj. mstl.
Muncėnai (t. *Muncėnai*) (1) (g. *Múnceucy*, r. *Munceviči*) – Vijos raj. k.
Nalibakai || **Nalibokai** (1) (g. *Nalíbaki*, r. *Naliboki*) – Ivenčiaus raj. k. (ten buvo lazūniškių pievos)
Naūgardas (3^b) || **Navārutkas** (1) (g. *Navagrúdak*, r. *Novogrudok*) – Naugar-dukas, Gardino srities miestas, raj. centras
Nauji Dervagiai – žr. *Pupiniai*
Naujorkas (2) – Niujorkas
Navārutkas – žr. *Naūgardas*
Navasėlkos (1) (g., r. *Navasiólki*) – Vijos raj. k.
Nekviėtkos (2) (g., r. *Nechviédki*) – Lazūnų apyl. vk.
Nerāvai (2) (g., r. *Neróvy*) – Lazūnų apyl. vk.

Nikolájevas (1) (g. *Nikalájeva*, r. *Nikolajevo*) – Dūdų apyl. k.
Noreikos (2) (g., r. *Narėiki*) – Jūrotiškių apyl. k.
Nosūnai (1) (g. *Nósaucy*, r. *Nosoviči*) – Lazūnų apyl. vk.
Panỹzis (2) – Bokšto apyl. k.
Papelninkai (t. *Papelnỹkai*) (2) (g. *Papelniki*, r. *Popelniki*) – Vijos raj. k.
Pásaliai (**Pirmì**, **Kitì**, **Tretì**) (1) || **Pásalis** (1) || **Páseliai** (1) (g., r. *Pósali*, le. *Posele*) – Lazūnų apyl. k.
Pastálniškės (1) (g. *Pastólniški*, le. *Postolnishi*) – Vijos apyl. k.
Patelziai (3^b) (g., r. *Patėlzy*) – Dūdų apyl. k.
Pauláičiai (1) (g. *Paulójci*, *Paulóucy*, r. *Pavloviči*) – Jūrotiškių apyl. k.
Peckūnai (1) (g., r. *Packúny*) – Trobų apyl. k.
Pelesà (t. *Pelasà*) (2) – Varenavo raj. bažnytkaimis (lazūniškiai su pelesiškiais bendravo)
Pesėnai (1) (g. *Péseucy*, r. *Peseviči*) – Dūdų apyl. k.
Pėterburkas (1) (g., r. *Pėterburg*) – Peterburgas
Petroniai (3^b) (g. *Petróucy*, r. *Piotroviči*) – Vijos apyl. k.
Pociūnai (1) (g. *Pacėucy*, r. *Paceviči*) – Lipniškių apyl. k.
Pólščis (2) (g., le. *Polšč*) – Lenkija
Pupiniai (3^b) (g., r. *Pupinì*) || **Nauji Dervagiai** (le. *Nove Devergi*) – Dervagių k. dalis, pavadinta pagal pravarde
Radaškoniai (3) (g. *Radaškóucy*, r. *Radaškoviči*) – Minsko srities raj. centras
Radžiūnai (1) (g. *Rodzéucy*, r. *Rodzeviči*) – Vijos apyl. k.
Rasáliškės (1) (g. *Rasóliški*, r. *Rosoliški*) – Bokšto apyl. k.
Rasiejà (2) – Rusija
Razumníejì Zomāšiai – žr. *Zomāšiai*
Rōbovas (1) || **Rōbaucai** (1) || **Rōbaučiai** (1) || **Grābaucai** (1) (g. *Grábaucy*, *Grábovo*, *Grábava*, r. *Grabovo*) – Bokšto apyl. k.
Ródūnia (1) – Varenavo raj. mstl.
Rusōkai – žr. *Gudėliai*
Šalčninkai – žr. *Šalčininkai*
Salėšnykas || **Saliėšnykai** – žr. *Šalčininkai*
Saliniai (2) (g., r. *Sóly*) – Lazūnų apyl. k. (dabar Pasalių k. dalis)
Sántaka (t. *Súntaka*) (1) || **Sántakės** (t. *Súntakės Dzidelės* ir *Māžos*) (1) (g., r. *Santóka*) – Vijos raj. k.
Sarōkos (2) (g., r. *Saróki*) – Lazūnų apyl. k.
Saugučiai (2) (g., r. *Saugucí*) – Vijos apyl. k.
Savíninkai (t. *Savínykai*) (1) (g., r. *Savíniki*) – Lazūnų apyl. buv. vk.
Semōnkos (2) (g., r. *Semánki*) – Lazūnų apyl. k.
Siaukai (4) – taip Vinkšnėnus pravardžiavo Bačkininkų kaimo gyventojai
Siliai (4) || **Siliai** (2) (g. *Síliči*, r. *Sileviči*) – Jūrotiškių apyl. k.
Skrūdžioji (t. *Skrūdžioji*) – Bebrėnų k. dalis, pavadinta pagal pravarde
Slabadà (2) (g. *Slabóda*, r. *Sloboda*) – Vijos raj. k.

Slānimas (1, 3) (g., r. *Slónim*) – Gardino srities miestas, raj. centras
Smatrà (4) (g. *Smatrá*, r. *Smotra*) – Bokšto apyl. k.
Smurgáiniai (1) (g. *Smargóni*, r. *Smorgon'*) – Gardino srities miestas, raj. centras
Stalbaĩ (4) (g. *Stalbý*, r. *Stolby*) – Minsko srities raj. centras
Staniúnai – žr. *Staunénai*
Starčianénai (1) (g., r. *Starčaniáta*) – Dūdų apyl. k.
Staunénai (1) || rt. **Staniúnai** (1) (g. *Stóneucy*, r. *Stoneviči*) – Dūdų apyl. k.
Striženénai (1) (g., r. *Strižaniata*) – Vijos raj. k.
Subātinkai (t. *Subātnykai* || *Subātnykas*) (1) (g., r. *Subótniki*) – Vijos raj. mstl.
Surviliškės (1) (g., r. *Surviliški*) – Vijos raj. bažnytkaimis
Šalčininkai (t. *Šalčinykai* || *Šalčnykas*) (1) || **Salčninkai** (t. *Saľcnykai* || *Saľcnykas*) (1) || **Salėšnykas** (1) || **Saliėšnykai** (**Didieji ir Mažieji**) (1) (le. *Solečniki*) – Lietuvos miestas, raj. centras
Šavėliai (2) (g., le. *Šavėli*) – Vijos raj. k.
Šeptūnai (2) (g., r. *Šeptúny*) – Jūrotiškių apyl. k.
Šeškaĩ (4) (g., r. *Šaškĩ*) – Bokšto apyl. k.
Šibutataĩ (3^b) (g., r. *Šibúty*) – Bokšto apyl. k.
Šilūčiai (2) (g., r. *Šilúci*) – Jūrotiškių apyl. k.
Šilviai (2) (g., r. *Šilvi*) – Dūdų apyl. k.
Šlėktos (2) (g., r. *Šliáchty*) – Bežemių k. dalis, kurios gyventojai pirmieji pradėjo gudėti
Šulaičiai (1) (g., r. *Šulóici*) – Minsko srities Valažino raj. Vyšniavo apyl. k.
Švaikauskaĩ (4) (g. *Švaikáuskija*, r. *Švaikovskije*) – Trobų apyl. k.
Takōriškės (1) (g. *Takáriški*, r. *Tokariški*) – Jūrotiškių apyl. k.
Teterniņkai (t. *Teternýkai*) (2) || **Cecernýkai** (2) (g., r. *Cecerníki*) – Vijos raj. k., buv. dv.
Titkúnai (1) (g., r. *Titkúny*) – Lazūnų apyl. k.
Totōriai (2) (g., r. *Tatáry*) – Vijos apyl. k.
Trakėliai (2) (g., r. *Trakėli*) – Lydos raj. mstl.
Tróbos (3) || **Trobà** (3) (g., r. *Tráby*) – Vijos raj. mstl.
Úosiagiriai [**Pirmĩ ir Kitĩ** || **Uosiagirėliai** (2)] (1) || **Úosigiriai** (1) || **Vósgiriai** (1) (g., r. *Vósigiry*) – Lazūnų apyl. k.
Uosiagirėliai – žr. *Úosiagiriai* (*Kitĩ*)
Úosigiriai – žr. *Úosiagiriai*
Urťiškės (t. *Uřciškės*) (1) || **Urťiškė** (t. *Uřciškė*) (1) (g. *Urciški*) – Vijos apyl. k.
Valāžinė (1) (g. *Valóžin*, r. *Voložin*) – Minsko srities miestas, raj. centras, Valažinas
Valđikai (t. *Valđzikai*) (1) (g. *Vóldziki*) – Lazūnų apyl. k.
Valkà (4) || **Valkaĩ** (4) (g., r. *Valká*, *Valkĩ*) – Lazūnų apyl. k.
Vanagaĩ (3^b) (g., r. *Karšuny*) – taip Bebrėnų kaimą pravardžiavo gudenioniškiai

Varanāvas (2) || **Vóranavas** (1) (g. *Vóranava*, r. *Voronovo*) – Gardino srities raj. centras, Varenavas

Varanėliai (2) (g., r. *Varanínki*) – Pasalių k. vidurinės dalies pavadinimas pagal pavarde

Vereščėkai (2) (g., r. *Vereiščíaki*) – Vijos raj. k.

Vilčėsai (2) || **Vilčesaí** (3^a) (g. *Vilčásy*) – Dūdų apyl. k.

Vileikà (2) (g., r. *Vilėjka*) – Minsko srities miestas, raj. centras

Vilnius (1) || **Vilnis** (1) || **Vilniusas** (1) || **Vilnia** (1) – Vilnius

Vinkšnėnai (1) (g., r. *Vikšniany*) – Vijos apyl. k.

Vyšniavas (1) (g. *Višneva*, r. *Višnevo*) – Valažino raj. mstl.

Voršuva (1) (le. *Varšava*) – Varšuva

Vosgiriai – žr. *Úosiagiriai*

Zamaslāvas (2) (g. *Zamasláu*, r. *Zamaslav*) – Trobų apyl. k., buv. dv.

Zamāšiai || **Zamōšiai** – žr. *Zomāšiai*

Zapuřvė (2) || **Zapuřviai** (2) (g., r. *Zapúrví*) – Lazūnų apyl. vk.

Zikoniai (3^b) (g. *Zíkaucy*, r. *Zikoviči*) – Lazūnų apyl. k.

Zomāšiai (**Pirmieji** || **Razumníeji**, **Kiti** || **Durníeji**) (2) || **Zamāšiai** (2) || **Zamōšiai** (2) (g., r. *Zamóšy*) – Lazūnų apyl. k.

Zūbkoniai (3^b) (g. *Zúbkaucy*, r. *Zubkoviči*) – Vijos apyl. k.

Zūboniai (3^b) (g. *Zúbaucy*, r. *Zuboviči*) – Lazūnų apyl. k.

Zulkoniai (3^a) (g. *Zúlkaucy*, r. *Zulkoviči*) – Jūrotiškių apyl. k.

Židžiūnai (1) (g. *Žýdzeucy*, r. *Žydzeviči*) – Lazūnų apyl. k.

Žilioniai (3^b) (g., r. *Žíliči*) – Vijos raj. k.

Žirmūnai (1) – buv. Lydos apskrities, dabar Varenavo raj. mstl.

Žmuidėkai (t. *Žmuidzėkai*) (2) (g., r. *Zmuidziakí*) – Lazūnų k. dalis, pavadin-ta pagal pravarde *Žmuidzėkas*, t. y. lietuvis

Žukai (4) (g., r. *Žukí*) – Lazūnų k. dalis, pavadinta pagal pavarde

2. Upėvardžiai

Alšánka (1) (g. *Alšánka*, r. *Olšanka*) – Nemuno deš. int., Dūdų apyl.

Belavà (3^b) || **Beluvà** (3^b) (g. *Belavá*, *Beliáuka*) – Šilvės deš. int., Lazūnų apyl. Bežemnių k.

Beržė (3) || **Beržà** (3) (g., r. *Beržá*) – Šilvės kair. int.

Beržuonà (3^a) || **Beržūnà** (3^a) (g., r. *Berézina*) – Nemuno deš. int., Bokšto apyl.

Čėpūnė (1) || **Čėpūnė** (1) || **Čėpūnia** (1) (g., r. *Čėpun'ka*, *Čápunia*) – Šilvės vidupys, Lazūnų apyl.

Dūdà (4) (g. *Dudziánka*, r. *Dudianka*) – Nemuno deš. int., Dūdų apyl.

Dunójus (2) (g., r. *Dunáj*) – Beržuonos deš. int., Takoriškių k.

Galšià (4) (g. *Galšánka*, r. *Golšanka*) – Beržuonos deš. int., Galšios apyl.

Garačià – žr. *Puřvė*

Gaujā (4) – Nemuno deš. int., Vijos apyl.
Īsločius (1) || **Īslačis** (1) || **Īslatis** (1) (g. *Īslač*, r. *Isloč*) – Beržuonos kair. int., Bokšto apyl.
Jūjā – žr. *Vijā*
Klevā (4) (g., r. *Klevā*) – Gaujos kair. int., Surviliškių apyl.
***Lazuonā** || ***Lazūnā** (metraščiuose *Lossuna*) – buv. Beržuonos vardas (?)
Nēmanas (3^b) || **Nēmonas** (3^b) || **Nēmunas** (3^b) (g. *Nióman*, r. *Neman*) – Nemunas
Puŗvė (2) || **Garačiā** (2) (g. *Garačā*) – Šilvės kair. int., Lazūnų apyl.
Ručáikas – žr. *Upėlė*
Ručėjus – žr. *Upėlė*
Salšė (4) (g., r. *Sólšanka*) – Nemuno deš. int., Dūdų apyl.
Simė (4) || **Sémė** (4) *E. Volt.* || **Simā** (4) (g., r. *Simā*) – Šilvės deš. int., Lazūnai
Šilvė (2) || rt. **Šilvė** (4) (g., r. *Šil'viánka*) – Beržuonos deš. int., Šilvių k.
Tekmė (4) || **Tekmā** (4) (g., r. *Tekmā*) – Šilvės deš. int., Gudenionių k.
Upėlė (2) || **Ručáikas** (1) || **Ručėjus** (2) (g., r. *Ručáj*) – Šilvės aukštupys, Gudenionių, Pasalių k.
Valkā (4) – 1. Belavos aukštupys, Bežemnių k. 2. Beržuonos kair. int., Bokšto apyl.
Veremkā (2) || **Veremā** (3^b) (g., r. *Verenka* || *Veremka*) – 1. Šilvės deš. int., Lazūnai. 2. || **Virenā** (3^b) || **Virenka** (1) (le. *Virenka*) Gudenionių k.
Virenā || **Virenka** – žr. *Veremkā*
Vijā (4) *K. Būg.* || **Jūjā** (4) – Nemuno deš. int., Vijos apyl.
Vilija (1) – Neris, Nemuno deš. int., Ašmenos, Vileikos raj.

3. Mikrotoponimai

Akaitā (3^b) || **Akaitōs piēva** – pv. miške, Pasalių k.
Akmuōj (3^b) – 1. gn. Mėgūnų k. 2. || **Kreivūlių akmuōj** 1. Pasalių k.
An bālų (t. *Am bālų*) – pv. už Beržuonos upės Pasalių k.
An ilgūjų – pv. Joskūnų k.
An rāgo – l., pv. Bebrėnų k.
Apušynas (3) – 1. l., mš. Valdikų k. 2. mš. Šeškų k. 3. l. Žydžiūnų k.
Apušinė (2) (g. *Apušina*) – 1. l. Daniūnų k. 2. dr., l. Lazūnų k.
Asiūklýnė (2) – pv. Valdikų k.
Až Bókšto – pv. Uosiagirių k.
Až lūgėlio – pv. Gudenionių k.
Až mēdžio – pv. Joskūnų k.
Až ravėlio – pv. Pasalių k.
Až tiltėlių – gn. Dauronių k.
Ažubrādės (1) (g. *Zabródzija*, *Zabródzica*) – 1. || **Ažubrādė** (1) 1. Gudenionių k. 2. l., rž. Valdikų k.

Ažùbrastis (1) – l. Gudenionių k.
Ažùdaržis (1) (g. *Zaharódnica*) – 1. l., rž. Bebrėnų k. 2. || **Ažùdaržiai** (1) l. Dervagių k. 3. || **Ažùdaržės** (1) l. Gudenionių k. 4. || **Ažùdaržiai** (1) l., pv. Zūbonių k.
Ažùgastis (1) (g. *Zagásnica*) – l. Bežemnių k.
Ažu Jasiùkų – l. Gudenionių k.
Ažùkapinės (1) (g. *Ažúkapini*) – 1. pv. Bačkininkų k. 2. l. Bebrėnų k. 3. || **Ažùkapiniai** (1) l. Dervagių k. 4. || **Ažùkapinis** (1) l. Gudenionių k.
Ažùkelė (1) – l. Bežemnių k.
Ažùkiemis (1) || **Ažùkiemiai** (1) (g. *Ažúkiemì*) – l. Joskūnų, Valdikų k.
Ažùklonės (1) – 1. l. Daunorių k. 2. || **Ažùkloniai** (1) l. Dervagių, Lazūnų k.
Ažùkluonis (1) (g. *Zahumenica*) – 1. l. Bebrėnų, Dervagių, Gudenionių k. 2. || **Ažùkluoniai** (1) l. Joskūnų, Zūbonių k.
Ažu kúdrų – l., rž. Valdikų k.
Ažu Róbovo || **Ažu Grábovo** – pv. Pasalių k.
Až ùpės (g. *Zaréčki*) – 1. pv. Bebrėnų k. 2. gn. Gudenionių k. 3. kr., pv. Pasalių k.
Ažùragiai (1) – l. Kruplių k.
Ažùraistis (1) (g. *Azaríšča*) – l. Joskūnų k.
Až vartėlių (g. *Ažvartėli*) – l. Joskūnų k.
Až žydo – 1. l. Dauronių, Jančiūnų, Uosiagirių k. 2. mš. Pasalių k.
Balà (2) – 1. pv. Bačkininkų k. 2. gn., kr. Pasalių k.
Baláitės (1) – 1. || **Balaítės** (2) gn., pv. Bežemnių k. 2. || **Baláité** (1) mš. Dervagių k. 3. || **Balaíčiai** (2) pv. Joskūnų, Lazūnų k. 4. kr., pv. Pasalių k.
Bālos (2) (g. *Balóta*) – pv. Dauronių, Dervagių, Pasalių, Zūbonių k.
Baltimaí (3^a) – pv. Bežemnių k.
Baítroji (t. *Baútroji*) (g. *Bóutrava*) – pv. Pasalių k.
Bāras (4) (g., r. *Bor*) – 1. l. Bežemnių k. 2. || **Barėlis** (t. *Barālis*) (2) mš. Pasalių k.
Barōniškės (1) (g., r. *Barániški*) – pv. Gudenionių k.
Belavà (g. *Belavá*) – l., pv. Kruplių k.
Beržà (3) – pv., rst. Pasalių, Salinių k.
Beržýnas (3) (g. *Berezniki*) – kr., pv. Valdikų k.
Bradaí (4) (g. *Brady*) – pv. Bežemnių k.
Bradėlis (2) – gn., l. Dauronių k.
Brastà (g. *Brósta*) – gn., pv. Lazūnų k.
Breivaí (3) – l., pv. Pasalių k.
Breivóji || **Breivósi** – pv. Pasalių k.
Bùikoji (g. *Bújkavaja*) – pv. Lazūnų k.
Bùikosis kálnas (g. *Búikavaja hará*) – l. Lazūnų k.
Būklėlis (t. *Būklālis*) (2) || **Būklėliai** (t. *Būklāliai*) (2) – l. Uosiagirių k.
Būkljoji – pv. Pasalių, Salinių k.

Bukôto kãmpas – l. Joskũnũ k.
Čẽpunka (1) – 1. pv. Krupliũ k. 2. gn., pv. Lazũnũ k.
Čẽrto dvãras (g. *Čõrtavy dvõr*) – l. Gudenioniũ k.
Daniũniškẽ (g., r. *Daniũniška*) – l. Lazũnũ k.
Daržai (4) – l. Gudenioniũ k.
Daržẽliai (2) – l. Pasaliũ k.
Daubynaĩ (3^b) (g. *Doubinỹ*) – 1. || **Daubỹnas** (3) || **Duobỹnas** (3) gn., l., pv. Joskũnũ k. 2. l. Valdikũ k.
Dẽgsnẽ (2) – kr., mš. Joskũnũ k.
Didžiõji (g. *Vialĩkaja*, le. *Vielkaja*) – pv. Bebrẽnũ, Pasaliũ k.
Diẽminas – žr. *Diẽvinas kãlnas*
Diẽmiškẽs (t. *Dziẽmiškẽs*) (1) (g. *Dziẽmiški*) – gn., pv. Dauroniũ k.
Dietĩškẽ (t. *Dzietĩškẽ*) (2) – l. Bebrẽnũ k.
Diẽvinas kãlnas || **Diẽminas** (1) – l. Joskũnũ k.
Dirvẽlẽ (t. *Dzirvẽlẽ*) (2) (g. *Dzirvẽla*) – 1. pv. Pasaliũ, Saliniũ k. 2. || **Dirvẽlẽs** (2) pv. Joskũnũ k.
Dubravà (2) (g. *Dabrõvy*) – l., pv. Joskũnũ k.
Dugnaĩ (4) (g. *Dugnỹ*) – l. Lazũnũ k.
Duobỹnas – žr. *Daubynaĩ*
Dvarnẽlis (2) – pv. Bebrẽnũ k.
Eglỹnas (t. *Aglỹnas*) (3) – 1. pv. Uosiagiriũ k. 2. || **Eglynaĩ** (t. *Aglynaĩ*) (3) (g., r. *Agliny*) gn., pv. Joskũnũ k. 3. || **Eglynaĩ** (t. *Aglynaĩ*) (3) pv. Valdikũ k.
Ežerỹkšãiai (t. *Ažarỹkšãiai*) (1) – l. Joskũnũ k.
Getĩškẽ (2) (g. *Gecĩški*) – l. Bebrẽnũ k.
Giliõji – pv. Dauroniũ, Lazũnũ k.
Gĩrgalakmẽ (1) – pv. Pasaliũ k.
Gredẽlẽ (2) – rst. Pasaliũ k.
Gudiškẽ (t. *Gudziškẽ*) (2) (g. *Gudziški*) – 1. || **Gudiškẽs** (2) l., pv. Dauroniũ k. 2. l. Janãiũnũ k. 3. || **Gudiškiai** (2) l. Uosiagiriũ k.
Guĩbikẽ (1) || **Gumbikẽ** (2) (g. *Gũmbika*) – pv. Gudenioniũ, Žydziũnũ k.
Gurnaĩ (4) (g. *Grudỹ*) – 1. gn., kln., l. Bežemniũ k. 2. pv. Pasaliũ, Saliniũ k.
Gũzikoji (g. *Gũzikava*) – pv. Pasaliũ, Saliniũ k.
Įlgasai – l. Bebrẽnũ k.
Įlgĩeji (g. *Dõugija*) – l. Joskũnũ k.
Įlgosios – pv. Joskũnũ k.
In kalnẽlio – gn. Pasaliũ k.
Janãiũniškẽ (2) – l., pv. Dervagiũ k.
Juřcio piẽva || **Juřcioji** – mš., pv. Pasaliũ k.
Kačẽrga (1) – lenktas l. Bebrẽnũ k.
Kaklẽlis (t. *Kaklãlis*) (2) – gn. Daunoniũ k.
Kãlnas (3) || **Kalnẽlis** (2) (g. *Grudỹ*) – l., pv. Pasaliũ k.
Kalnĩniai (2) – l. Bebrẽnũ k.

Kampaĩ (t. *Kumpaĩ*) (4) (g. *Kumpy*) – 1. l. tarp Dauronių, Jančiūnų, Uosiagirių k. 2. (g. *Kutý*) gn., pv. Gudenionių k. 3. (g. *Kutý*) pv. Bačkininkų k.
Kaĩpas (t. *Kuĩpas*) (4) – trikampio formos l. Bebrėnų k.
Kampėliai (t. *Kumpėliai*) (2) (g. *Kumpėli*) – pv. Bežemnių k.
Karālioji – pv. Pasalių k.
Kašārai (2) – gn. Bežemnių k.
Kātino kūdra – pv. Lazūnų k.
Kermusčiai (3^b) (g. *Kiermusči*) – pv. Joskūnų k.
Kītas laũkas – l., pv. Bebrėnų k.
Klebonijā (2) (g. *Plebānija*) – gn. Gudenionių k.
Klīnas (2, 4) (g. *Klīn*) – l. Dervagių k.
Klipėlis (2) – l. Pasalių, Salinių k.
Kreivulė (2) || **Kreivulės** (2) (g. *Krivúlia*) – pv. Pasalių, Valdikų k.
Kreivulių akmuoĩ – žr. *Akmuoĩ*
Krėmiškės (t. *Kramiškės*) (2) || **Kramiškė** (2) (g. *Kramiški*) – l. Gudenionių, Pasalių, Valdikų k.
Krūmai (1) – l., pv. Dauronių, Pasalių, Uosiagirių k.
Kūdra (1) (g. *Kúdra*) – pv. Gudenionių, Lazūnų k.
Kūliaĩ (4) || **Kūlėliai** (t. *Kūlāliai*) (2) (g. *Kulāli*) – gn., pv. Joskūnų k.
Kūlys (4) (g. *Kul*, *Kūlučki*) – pv. (upės kilpoje) Gudenionių k.
Kumėlinė (1) || **Kumelėnė** (2) (g. *Kumėlina*) – pv. Lazūnų k.
Kupsā (4) – buv. smėlio kalvelė, dabar l. Bebrėnų k.
Kupsýnas (3) (g. *Kupjó*) – kr., mš. Bežemnių k.
Kuĩrtinioji (t. *Kuĩrcinioji*) (g. *Kuĩrcineva*) – pv. Pasalio, Salinių k.
Lankā (t. *Lunkā*) (4) (g. *Lukĩ*) – pv. Lazūnų k.
Laũkas (4) (g. *Póle*) – rž. Bežemnių k.
Laukėliai (**Pirmĩ**, **Kitĩ**) (2) (g. *Laukelĩ*) – dr., l. Valdikų k.
Laũkininkai (t. *Laũkinykai*) (1) – 1. pv. Dervagių, Žydzīūnų k. 2. kr., pv. Šeškų k.
Laužýnas (3) – mš., pv. Dervagių k.
Lydimėlis (t. *Lydzimėlis*) (2) || **Lydimėliai** (2) – l. Valdikų k.
Lisičkā (2) – pv. Pasalių k.
Liūnas (g. *Liún*) – l., pv. Bebrėnų k.
Lóbas (1) – pv. Pasalių k.
Lobėlis (2) – l. Valdikų k.
Lokinýkė (2) (g. *Lakinĩki*) – 1. l., pv. Dervagių k. 2. kr., mš. Gudenionių k. 3. pv. Pasalių, Salinių k.
Lúgas (1) (g. *Lúh*) – 1. || **Pónskasai Lúgas** (1) pv. Bebrėnų k. 2. gn., pv. Dauronių k. 3. pv. Gudenionių, Lazūnų k. 4. l., pv. Jančiūnų k. 5. b., pv. Pasalių, Uosiagirių k.
Lūgėlis (2) (g. *Lužók*) – 1. pv. Bebrėnų k. 2. gn. Gudenionių k.
Lūgináiciai (1) (g. *Luginóji*) – pv. Joskūnų k.

Mačiūliniai (1) (g. *Mačuliskija*) – 1. pv. Pasalių, Salinių k. 2. l., pv. Uosiagirių k.
Mandžiūkoji – b., gn. Dauronių k.
Mankevičiōji – pv. Pasalių k.
Margaĩ (4) (g. *Margĩ*) – 1. l. Dauronių k. 2. pv. Valdikų k. 3. || **Maĩgiai** (2) l. Lazūnų k.
Margėliai (2) (g. *Margeli*) – 1. l., pv. Bebrėnų k. 2. pv. Gudenionių k. 3. l. Valdikų, Lazūnų k.
Māšakaltis (t. *Māšakalcis*) (1) – 1. kr., l., rst. Dervagių k. 2. mš. Pasalių k.
Mataukočià (2) || **Mataukósioji** – pv. Pasalių k.
Mėdilos (t. *Mėdzilos*) (1) (g. *Mėdzialy*) – l. Bačkininkų k.
Mendoniaiĩ (3^b) (g. *Mendoucy*) – pv. Dauronių k.
Mešenià (2) – mš., pv. Pasalių, Salinių k.
Mėškos (2) (g. *Mieški*) – pv. Kruplių k.
Mikulīnė (2) (g. *Mikūlina*) – pv. Dauronių k.
Mūsios Zbiščios (2) – pv. Pasalių k.
Naujienà (3) – kln., mš. Dauronių k.
Nerāvai (2) (g. *Nerovy*) – 1. pv. Bežemnių k. 2. mš., pv. Joskūnų k. 3. b., pv. Zūbonių k.
Obelýnas (3) (g. *Abelíny*) – l. Joskūnų k.
Pābebrėniai (1) || **Pabebrėniaĩ** (3^{4b}) (g. *Padbóravskije*) – l. Gudenionių k.
Pabelavė (3^b) (g. *Póbialava*) – pv. Gudenionių k.
Pāberžuonis (1) || **Pāberžūnis** (1) – pv. Dauronių k.
Pābrastis (t. *Pābrascis*) – 1. pv. Dauronių k. 2. l. Lazūnų k.
Pābelaitis (1) (g. *Padbielójca*) – l. Kruplių k.
Padruntýs (3^b) – mš. Pasalių, Zomašių k.
Padubinė (3^b) (g. *Paddubiná*) – gn. Gudenionių k.
Padvaldikiemis (1) – l. Valdikų k.
Padvarė (3^b) (g. *Padvór*) – l., pv. Zūbonių k.
Pakanavė (3^{4b}) (g. *Padkanóvaj*) – gn., pv. Gudenionių k.
Pākvainis – žr. *Pāpušinis*
Palčiōji (< *Plačiōji*) – l. Šeškų k.
Pamyždarōžnica – žr. *Tarpūkelė*
Pánteliai (1) – pv. Bežemnių k.
Papíevis (1) – l. Gudenionių k.
Pāpiškė (1) (g. *Papíška*) – pv. Lazūnų k.
Papupinýs (3^{4b}) (g. *Pad Pupiniámi*) – l. Gudenionių k.
Pāpušinis (1) || **Pākvainis** (1) (g. *Padchvójnik*) – l. Zūbonių k.
Pas akapūs – l. Pasalių k.
Pāsieka (1) (g. *Pāsieka*) – pv. Bežemnių k.
Pas beržýnà (t. *Paz beržýnų*) – 1. pv. Joskūnų k. 2. l. Uosiagirių k.
Pas būklėlė (t. *Paz būklāh*) – l. Uosiagirių k.

Pas Buzýtj – l. Pasalių k.
Pas Daurónių kėlia – l. Uosiagirių k.
Pas kálna – l., pv. Uosiagirių k.
Pas Majōrą (t. *Paz Majōrų*) – l. Pasalių k.
Pastaunýkas (2) (g. *Patóunik*) – 1. l., pv. Bebrėnų k. 2. gn., l. Dervagių k. 3. b., l. Pasalių k.
Pas Valdikus – l. Joscūnų k.
Patošnià (2) (g. *Patášni, Patóšnia*) – 1. pv. Dervagių, Kruplių, Pasalių, Gali-
 nių k. 2. l., pv. Uosiagirių k.
Pāvadžiai (1) (g. *Pāvac*) – mš. Joscūnų k.
Paváikščinė (1) (g. *Padvajkščina*) – gn. Gudenionių k.
Pāvalkiai (1) (g. *Padvalóčki*) – l., pv. Bežemnių k.
Pavaľdikiai (1) (g. *Pad Vóldziki*) – 1. gn. Gudenionių k. 2. l., pv. Joscūnų k.
Paveremkys (3^{4b}) || **Pāveremkis** (1) || **Pāveremkė** (1) (g. *Padvéremka*) – pv.
 Lazūnų k.
Pavertimė (3^{4b}) (g. *Pavercimá*) – gn. Gudenionių k.
Pāvogis (1) – mš. Joscūnų k.
Pazūboniaĩ (3^{4b}) (g. *Pad Zúboucami*) – l. Gudenionių k.
Pie Krupliūs – gn., pv., rst. Pasalių k.
Pie Saliniūs – pv. Pasalių k.
Pievėlės (t. *Pievėlės*) (2) – 1. gn. Dauronių k. 2. kr., pv. Jančiūnų k. 3. l., pv.
 Uosiagirių k. 4. || **Pievėlė** (2) gn., pv. Pasalių k.
Píevos (1) (g. *Sanažátki*) – gn. Dauronių k.
Pilókiškės (1) (g. *Pilakíški*) – kr., mš. Bežemnių k.
Pirklos (2) – l., pv. Uosiagirių k.
Pirmieji || **Pirmasai laúkas** – l. Bebrėnų, Valdikų k.
Plačióji – l. Bebrėnų, Lazūnų, Šeškų, Valdikų k.
Platíeji (t. *Placíeji*) (g. *Širókija*) – l., rž. Bebrėnų, Bežemnių, Valdikų k.
Pliósas (2) || **Pliôsai** (2) (g. *Pliósy*) – 1. pv. už Beržuonos upės. 2. || **Pliosai** (4)
 pv. Dauronių k. 2. || **Plesaĩ** (4) pv. Pasalių, Uosiagirių k.
Po Beržà – l. Pasalių k.
Po Beržýnu – l., pv. Joscūnų k.
Pocálioji (< *Podsálioji*, t. y. Pasalinė) (g. *Padsáleva*) – pv. Pasalių k.
Po Jančiūnais – l., pv. Gudenionių k.
Po Kliepeliù – l. Pasalių k.
Po Kreivùlėm – l. Pasalių k.
Po Lazūnais – l. Valdikų k.
Po Majorù – l., mš. Pasalių k.
Po Užùvarta – l. Pasalių k.
Po Valdíkais (g. *Pad Vóldziki*) – 1. pv. Bebrėnų k. 2. l. Gudenionių k.
Po vertimais (g. *Podvercimý*) – l. Dervagių k.
Po vúožolu – l. Lazūnų k.

Pridótkai (2) (g. *Pridátki*) – l. Bebrėnų, Bežemnių, Dauronių, Gudenionių, Lazūnų k.

Puřvės (2) (g. *Púrvy*) – 1. b., pv. Bebrėnų k. 2. l., pv. Bežemnių k.

Račicà (2) (g. *Račica*) – l. Dauronių k.

Radasià (3^b) (g. *Radasiá*) – pv. Gudenionių k.

Raĩstabalis (1) – pv. Lazūnų k.

Raĩstas (4) (g. *Rójsta*) – pv. Dervagių k.

Raistėlis (2) (g. *Rójstačka*) – užaugantis ežerėlis Gudenionių k.

Raistuóklė (2) – pv. Pasalių, Salinių k.

Raistuoklėlės || **Ristuoklėlės** – l., pv. Joskūnų k.

Retumai (3^b) (g. *Ratumý*) – l. Joskūnų k.

Rekėtinė (1) (g. *Rakiecina*) – 1. pv. Pasalių, Salinių k. 2. || **Reketinė** (2) l. Valdikų k.

Retumai || **Retunai** – l., pv. Joskūnų k.

Róbaucai || **Róbaučiai** (g. *Grábaucy*) – pv. Dervagių, Pasalių k.

Ronyčia (2) – kelias Dauronių k.

Rudnià (2) (g. *Rúdnik*) – pv. Lazūnų k.

Simančiškė (2) (g. *Simančiška*) – l., pv. Bebrėnų k.

Samaninė (2) (g. *Samanina*) – pv. Bebrėnų k.

Samsónas (2) – l., pv. Uosiagirių k.

Sántakė (1) || **Sántakės** (t. *Súntakės*) (1) (g. *Sóntaki, Santóki*) – pv. Lazūnų k.

Sėdimóji (g. *Siedzímaja*) – l. Dauronių, Lazūnų k.

Sėdimos (g. *Siedzimye*) – l. Kruplių k.

Siaūrasai – žr. *Siauriejai*

Siaurickieji (g. *Uskije*) – l. Bežemnių, Dauronių k.

Siaurickóji – 1. dr., l. Lazūnų k. 2. dr. Pasalių, Šeškų, Valdikų k.

Siauriejai || **Siaūrasai** (g. *Uskije*) – l. Joskūnų, Lazūnų, Valdikų k.

Simė (4) (g. *Simá*) – pv. Bebrėnų, Gudenionių k.

Skarāčiulė (1) (g. *Skarócula*) – 1. l., pv. Bebrėnų k. 2. pv. Gudenionių, Valdikų k.

Skersiniai (2) (g. *Skersini*) – l. Valdikų k.

Skynimai (3^a) – kr., mš. Joskūnų k.

Skrūdžioji – l. Bebrėnų k.

Smatrà (4) – l. Dauronių, Jančiūnų k.

Šakėlė (2) – pv. Joskūnų k.

Šákės (2) (g. *Vily*) – l., pv. Bežemnių k.

Šaltiniai (2) (g. *Šalcini*) – 1. || **Šaltinė** (2) pv. Joskūnų k. 2. gn., pv. Lazūnų k. 3. kr., l., pv. Valdikų k.

Šarkos krūmai – pv. Joskūnų k.

Šilabalė (1) || **Šilos balà** || **Šulos balà** – pv. Bebrėnų k.

Šimuliai (3^b) || **Šimuliāvos** (2) (g. *Šimulióvy*) – gn., kr., mš. Dauronių k.

Šnākojai (1) (g. *Šnókavyje*) – l. Dauronių k.

Šnākop (all. sg.) – pv. Pasalių k.
Šniūrai (2) – 1. kr., l. Dervagių k. 2. l. Šeškų, Uosiagirių k.
Šniūrėliai (2) (g. *Šnurki*) – 1. pv. Bebrėnų, Dervagių k. 2. l. Uosiagirių k.
Šulos balà – žr. *Šilabalė*
Švėdų šulnys – l. Valdikų k.
Tarpukėlė (1) – 1. l. Bebrėnų k. 2. || **Pamyždarōznica** (1) l. Gudenionių k.
Tekmė (4) || **Tekmà** (4) (g. *Tekmà, Techmà*) – b., pv. Gudenionių k.
Telėtnykas (1) (g. *Celiátnik*) – pv. Lazūnų k.
Tiltai (1) – pv. už Beržuonos upės, Lazūnų k.
Tolėjà (3) – pv. Bebrėnų k.
Trakėliai (2) (g. *Trakėli*) – kr., pv. Bebrėnų k.
Trėčiasai – l., pv. Bebrėnų k.
Tretieji – l. Bebrėnų k.
Urōčiščiai (1) (g. *Urōčišča*) – b., kr. Bebrėnų k.
Ūskiškės (1) (g. *Uskiški*) – l. Joskunų k.
Valākai (2) (g. *Valōki*) – l. Gudenionių k.
Valkà (4) – 1. b., pv. Bebrėnų k. 2. pv. Dervagių, Mėgūnų k. 3. gn. Žydžiūnų k.
Varanėliai (2) – l. Pasalių k.
Varyklà (2) (g. *Varikli*) – l. Bačkininkų, Bebrėnų k.
Vėikščinė (1) (g. *Vaikščina*) – 1. pv. Gudenionių k. 2. l. Valdikų k.
Vertimai (2) (g. *Vercima*) – pv. Dervagių, Pasalių, Šeškų k.
Vertimėliai (2) – l., pv. Pasalių k.
Vertiminis || **Vertiminiai** – kr., l. Dervagių k.
Vidūlaukiai (1) (g. *Vidūlauki*) – l. Gudenionių, Lazūnų k.
Viduriniōji – dr., l. Lazūnų k.
Vidutinė (2) (g. *Serėdniaja*) – pv. Bebrėnų k.
Vý(j)anas (1) (g. *Výhan*) – 1. gn. Dauronių, Uosiagirių, Zūbonių, Valdikų k. 2. l., pv. Gudenionių k. 3. gn., pv. Kruplių k.
Vykiškė – žr. *Vytiškė*
Vytiškė (2) || **Vykiškė** (2) (g. *Viciški*) – pv. Pasalių, Salinių k.
Vytiškėlė (2) – pv. Pasalių, Salinių k.
Zasteňkas (2) (g. *Zascienki*) – 1. l. Dervagių k. 2. || **Zōstenkas** (1) l. Joskunų k.
Zaulinka (1) (g. *Zaulinka*) – pv. Zūbonių k.
Zbiščios (2) (g. *Zbišči*) – pv. (už Bokšto) Pasalių, Salinių k.
Zviščios (plg. *Zbiščios*) – b., pv. Uosiagirių k.
Žargėliai (? < *Žardėliai*) (2) (g. *Žargieli*) – l. Bežemnių k.
Žydo daržas – gn., l. Gudenionių k.

Gauta 1999 03 01

SUTRUMPINIMAI

acc.	– accusativus, galininkas
all.	– allativus, pašalio einamasis vietininkas
apyl.	– apylinkė(s)
b.	– bala
buv.	– buvęs
deš.	– dešinysis
dr.	– dirva, ariama žemė
dv.	– dvaras
dž.	– dažniau
E. Volt.	– E. Volterio užrašyta
g.	– gudų, gudiškai
gn.	– ganykla
ines.	– inessivus, esamasis vidaus vietininkas
int.	– intakas
J. Jabl.	– J. Jablonskio užrašyta
k.	– kaimas
kair.	– kairysis
K. Būg.	– K. Būgos užrašyta
kln.	– kalnas, kalva
kr.	– krūmai
l.	– laukas, paprastai dirbama žemė
le.	– lenkų, lenkiškai
mstl.	– miestelis
mš.	– miškas, miškelis
nom.	– nominativus, vardininkas
pl.	– pluralis, daugiskaita
plg.	– palygink
pv.	– pieva
r.	– rusų, rusiškai
raj.	– rajonas, rajono
rst.	– raistas
rt.	– rečiau
rž.	– rėžiai
sg.	– singularis, vienskaita
sl.	– slavų, slaviškai
t.	– taria, tarmiškai
vk.	– vienkiemis
žr.	– žiūrėk

LITERATŪRA

- Anonim 1898: Obszar języka litewskiego w gubernii wileńskiej. – *Materyały antropologiczne-archeologiczne i etnograficzne* 3, Kraków, 1–72.
- Arumaa P. 1930: *Litauische mundartliche Texte aus der Wilnaer Gegend mit grammatischen Anmerkungen*, Dorpat, 31–40.
- Baliński M., Lipiński T. 1846: *Starożytna Polska pod względem historycznym, geograficznym i statystycznym* 3, Warszawa, 251.

- KBg 1906: Būga K. *Užrašai*, (1906). – Vilniaus universiteto mokslinės bibliotekos Rankraščių skyrius, F. D 545.
- Grinaveckienė E. 1960: Tarmių medžiagos rinkimas lietuvių kalbos atlasui. – *Lietuvių kalbotyros klausimai* 3, 191–205.
- JJ 1906: Jablonskis J. *Užrašai*, (1906). – Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos Rankraščių skyrius, F. 77–32.
- JJ 1933: *Jablonskio raštai* 1, Kaunas: Akcinė „Ryto“ bendrovė Klaipėdoje, 125–132.
- LzŽ – Petrauskas J., Vidugiris A. *Lazūnų tarmės žodynas*, Vilnius: Mokslas, 1985.
- Maceika J. 1998: *Lazūnai*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.
- Semokas P. 1984: Lazūnų ir gretimų apylinkių XIX ir XX a. pradžios žmonių vardai. – *Kraštotyra* 17, 62–72.
- Semokas P. 1989: Lazūniškių pavardės ir pravardės. – *Kraštotyra* 23, 108–121.
- Senkus J. 1958: Lazūnų tarmės ypatumai. – *Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija A* 1(4), 183–194.
- Senkus J. 1959: Lazūnų tarmės tekstai. – *Lietuvių kalbotyros klausimai* 2, 215–230.
- Sudnik 1972: Судник Т. М. Lazūnai. Литовская, белорусская и польская фонологические системы. – *Балто-славянский сборник*, Москва: Наука, 15–115.
- Šlapelis J. 1927: Mįslės, surinktos Lazūnų parapijoje 1923 m. rugpjūčio mėn. – *Lietuvių tauta* 3(2), 462–464.
- Vedomosti 1827: Ведомости о костелах и монастырях виленской епархии, F. 694, ap. 2, nr. 769, l. 5.
- Wolter E. 1899: Zum litauischen Dialektkunde. – *Mitteilungen der litauischen litterarischen Gesellschaft*, Heidelberg, 173–187.

TOPONYME IM GEBIET VON LAZŪNAI

Zusammenfassung

In dem alten litauischen ethnischen Gebiet, gegenwärtig im östlichen Teil des Kreises Vijā (weißruss. *Īuje*), Kreis Grodno (lit. *Garėinas*, weißruss. *Hródno*), Republik Weißrußland, unweit von der Mündung der Beržuonā (weißruss. *Berėzina*) in die Memel (lit. *Nėmunas*) befand sich ein noch vor kurzem von Litauern verhältnismäßig dicht besiedeltes Gebiet, das unter dem Namen des Dorfes und ehemaligen Gutes – jetzt des Städtchens und Gemeindezentrums – Lazūnai (weißruss. *Lazdūny*) bekannt ist. Lazūnai ist eine von Litauern bewohnte Siedlung, die im Südwesten von Vilnius am weitesten (cca 120–130 km) entfernt liegt. Hier wird eine der archaischesten und eigenständigsten ostaukštaitischen Mundarten der Vilniuser gesprochen. Leider ist sie jetzt gänzlich im Aussterben begriffen. In diesem Beitrag sind Toponyme (Namen der Wohnorte, Flußnamen und Mikrotoponyme) verzeichnet, die die alten Einwohner von Lazūnai gebrauchten, wenn sie über ihr Leben, ihre Arbeit und ihre Reisen erzählten. Sie bilden einen Teil ihrer Welt und ihres Lebens.